

in težakov gotovo važno. Za 1000 kolja znašajo stroški 2 gold., kar v primeri daljše trpežnosti ni ravno preveč. (Prakt. Landw.)

Stanje goveje kuge. Po naznanilu c. k. namestnijske v Gradci je do 28. dec. 1873 pri 42 gospodarih 184 goved pokončanih bilo. Za preiskavo je bilo klanih 8, padlo je kužnih le 27; ubilo se je: bolnih 83, sumljivih 66. Neprenehoma se postopa odločno povsod, da se nima ne širi.

Ljutomersko c. k. glavarstvo je razglasilo več srenj spadajočih pod okuženi okraj. Ker se je tudi v Krškem kuga prikazala, se je po ukazu graške namestnijske od Brežic do Trbovelj meja proti Kranjskemu zaprla.

Tudi na Dolenje-Avstrijskem, posebno okoli Dunaja, razsaja živinska kuga.

Pomoček, da se kislo zelje ne skvari. Včasih se napravi na kislem zelju debel kožuh smrdeče plesnjevine, ki se vselej zopet naredi, ko se odpravi. Ta plesnjevina zelju svoj neprijeten duh poda, slednjič ga pa celo spridi. — Temu se pride v okom, ako se v vodo nad zeljem maselo dobrega žganja vlije in to iz početka tolikokrat ponovi, kolikorkrat se iz kadi zelje vzame. Navadno ni treba več ko štirikrat žganja naliti. Zelje se tako ne le dolgo ohrani, ampak dobi tudi prijeten, po vinu dišeč okus. (Pr. Ldw.)

Štajerska družba za vinsko trgovino. Opravilni svet te družbe naznanja akcijonarjem, da sicer polletna bilanca kaže znatnega čistega dohodka, da se pa vendar kupon meseca januarja izplačati ne more, ker je opravljeni svet prošnjo vložil pri vladi za spremembo pravil in za znižanje postavne svote kapitala; dokler se prošnja ne reši, se tudi zamena kuponov ne more izvršiti. — Sicer ni ta družba edina, ki januarskega kupona zamenjati ne more; razun nje je še 52 bank, 7 železnice, 22 stabarskih in 20 obrtnijskih društev, vseh skupaj nad 100 akcijskih društev.

O stanju štajerske upne (kreditne) banke se piše v „Tagespresse“, da je še bolj brezupno kakor se je tačas mislilo, ko je falirala. Vsi uradniki so odpuščeni, le knjigovodje še delajo. Premoženja je ravno še toliko ostalo, da dobijo upniki bankini k večjemu 10—12 procentov. Akcije so po takem brez vse vrednosti. — Nepovoljno stanje premoženja prihaja odtod, ker ni mogoče tega, kar ima banka dobiti, in kar je v premoženje povzeto, iztirjati. Kako da se je delalo, kaže to, da je eden bankinih pooblastnikov za 400.000 gld., drugi pa za 500.000 gld. več posodil, kakor je imel zaloge. Tretji je banki 110.000 gl. na dolgu ostal. — Z banko vred je propal tudi pokojninski fond uradnikov, kterege so uradniki ustanovili v vzajemno pomoč s tem, da je vsak od svoje letnine nekaj odpisati dal; za

gotovino so se pa bile nakupile akcije falirane banke.

Banka „Slovenija“ v Ljubljani razglasila je letni izkaz, sklenjen 31. dec. Iz njega posnemamo, da je banka izdala 16.365 polio (zavarovalnih pisem) za stvari, ki so 50.001.150 gld. vredne. Vplačana zavarovalnina znaša 503.674 gld. 15 kr. Po odštetem znesku za pozavarovanje pri drugih društvih (138.810 gld. 69 kr.), kakor tudi za to, kar je že izplačano ali sicer poravnano, ostalo je banki 327.029 gld. 54 kr. premije v lastni račun. Zadosti lep uspeh pri nesramnem nasprotovanju domačinov proti domačemu zavodu!

Cerkvene zadeve.

Nevarnost in nada.

K. S kakšnimi mislimi hočemo mi, katoliški kristjani, novo leto začeti? Začnimo ga s pogumnim in nadpolnim srcem! In kje je vzrok naših nad? V nevarnostih, ki jih trpimo in ki nam še žugajo.

Leto, ki smo ga ravno kar skončali, je bilo za kat. cerkvo viharo in jako nevarno leto. Ne zato, kakor da bi kat. cerkva ne bila že hujšega preganjanja in trpljenja doživela, ampak zato, ker so sovražniki sv. cerkve iznašli novo šego preganjanja, namreč zvijsko potuho. Izmislili so si dokaj na videz nedolžnih, prijetno na uho donečih besed; proglašujejo jih kot neovrgljiva načela nove modrosti in narodne politike; ali pod lesičjo odejo se skriva najbolj zagrizeno sovraštvo zoper Kristusa in njegovo cerkvo. Kakor pravi tihotapec hočejo na skrivnem kat. cerkvi izpodrezati korenino za korenino, ktere je globoko v vse razmere človeške družbe pognala, da se osamljeno drevo brez korenin polagoma samo po sebi podere — in kat. cerkva zgine znad zemlje. In na tisoče lehkomyselnih katoličanov, kateri besedam, ki jih slišijo, in rečem, ki jih vidijo, do dna ne pogledajo, se da preslepiti, da nevarnosti ne vidijo, in sovražnikom še sami pri krtovem delu pridno pomagajo. In prav v tem je največja nevarnost. Preglejmo nektare take besede, ki so znamenje in pečat sedanjega časa. —

„Vera ni v nevarnosti“; kajti vera in cerkev to ni eno in isto: vera se mora ločiti od cerkve. — Vera, kot čednost naših src, po kateri se naša duša pokorno podvrže razodeti volji Božji, se ve da ni cerkva. Ali vera, kot nauk Božji in studenec milosti Božje, je vtelesena v sv. cerkvi, ali cerkva je vtelesena vera. Cerkva je vidno telo sv. vere, vera pa je nevidna duša cerkvenega telesa. Vera Kristusova se za more na zemlji vzdržati in ohraniti le v živi zvezi

s telesom cerkve Kristusove. Komu je namreč Kristus svojo vero v varstvo izročil, kakor cerkvi? kdo naj vero uči, kakor cerkva? kdo naj deli njene zakramente, kakor cerkva? Kdor tedaj cerkev sovraži, vero sovraži, in kdor cerkev podkopava, vero zatira. Vera se od cerkve ločiti ne da; njuno ločenje je njuna smrt.

„Zakon se mora ločiti od cerkve“. Zakonska pogodba jim je kakor vsaka druga pogodba, pri kateri se kaj proda ali kupi; zato pa gre sklepanje zakona pred deželsko gosposko in zakonske tožbe pred deželsko sodnijo. Zato hočejo civilni zakon in pravijo, da cerkev nima pri zakonu nič opraviti. Kako, zakonski može in žene, ali vi res tako nizko o svojem stanu mislite, da zakon nič višega ni, kakor kupčijska pogodba, po kateri si mož in žena telesa in premoženje med seboj izročita, in kadar jih ta kupčija več ne veseli, jo zopet prekličeta in vsaksebi gresta? Bog nas varuj takih zakonov, po katerih bi se človeški rod poživinil! Sv. vera nas uči, da se pri krščenih ljudeh zakon od zakramenta ločiti ne da. Zakon je ali zakrament, ali pa ni zakon, ampak zgolj nečista in grešna zaveza. Ker pa le cerkev pravico ima, pogodbe določiti, pod katerimi se zakrament veljavno in vredno sprejme, zato se tudi zakon od cerkve ločiti ne da.

„Šola se mora ločiti od cerkve“. — Pravijo, mešniki naj v cerkvi učijo, v šoli pa nimajo nič opraviti. — Tedaj se v šoli ne bo več učil krščanski nauk, in se ne bodo več opravljale duhovne vaje; kajti javno krščanski nauk učiti in duhovne vaje voditi, ne sme nihče brez cerkvenega poslanstva in dovoljenja. Kristus, edini pravi učitelj vsega človeštva, ne bo več duša in središče naših šol, in kat. cerkev, ki je vse sedanje evropske narode iz divjosti k omiki peljala, bo v zahvalo pri šolskih vratih izpahnjena. Vzrasel bode zarod, morebiti prebrisan na pameti, toda surov na srcu, neomikan na volji, popačen na značaji, mehkužen in razbrzdan v življenji. Ako takega zaroda nočemo, ki bo stal še mnogo stopinj nižje kot naši nekdanji paganski očetje, se šola od cerkve ločiti ne sme. (Dalje prih.)

Dopisi.

Od Šavnice. (Sad liberalizma.) Kar nesrečen liberalizem zvonec nosi po Avstriji, se množijo hudobije, da človeka grôza popada. Toľiko tatvine, potepinstva, golufije, zažiganja, umorov in ropanja še ni bilo slišati, kakor v sedanjih žalostnih časih vladajočega liberalizma. Kaj je temu vzrok?

„Slov. Gosp.“ je v zadnji številki povedal, da je temu največ krivo pešanje vere, kar je liberalizem zadoľžil. Liberalizem zatira strah božji med ljudstvom in je napravil postave, ki razbrzducem le potuho dajejo. Hudobneži dobro

vedo, da se jim nič hudega zgoditi ne more, ako se le prav zagovarjati znajo. Sedanje ječe so jim le počitnice in šole novih in hujših zločinov. Železne verige in palica, nekđaj strah in zdravilo hudobnežem, so se palmile iz jetnic.

Mesto oĳstih in pravičnih kazni najdejo hudobneži v zaporih toľiko skrbi in ljubeznjivosti, da prav za prav oni strahujejo gosposko, ne pa gosposka hudobnežev. Komisarji morajo potepuhe in hudobneže še vpraševati, ali so zadovoljni in nimajo nobene pritožbe!!

Prav je povedal naš bistroumi poslanec v državnem zboru g. Herman, kako grozno se hudobije širijo po Avstriji; prav hvalevredno je predlagal grof Platz v dežel. zboru, naj se sestavi odbor sedmerih udov, ki bo de preiskaval uzroke javni nevarnosti.

Žalostno dogodbo še moram tukaj dostaviti, ki se je pripetila 28. grudna ob 9. uri v noči pri sv. Jurju na Šavnici. Do trde teme so nekteri fantalini pijančevali v neki oštariji. Hišna gospodinja jim veli iti domu k počitku, pa te besede so bile bob v steno. Začne se prepir in neki 17letni fant skoči z nožem nad gospodinjo, kakor da jo hoče prebosti. A. Gaiser, mlad in pošten fant, hoče z dobrim prepir pomiriti, pa stalo mu je to mlado življenje. Zabôdel mu je mladi hudobnež svoj nož v grlo, ter pobegnil. Na smrt ranjen A. G. komaj domu zbeži, kjer je bil naglo s sv. zakramenti preskrljen, ter je hitro potem umrl. Sodnija je zgrabila hudobneža in njegove tovarše — pa kaj, ko mrtvega več nazaj ne bo, morilec pa utegne po kratki kazni zopet pete odnesti. Vsa fara pa močno žaluje nad groznim umorom, ker se prepogosto ponavljajo enake hudobije. Željno pričakujemo pomoči od dežel. in drž. zbora. Može! poslušajte glas vpijočega ljudstva, ki je z davki preobloţeno, obrambe pa nobene nima! —

Potegnite se g. Srnec sedaj z možato besedo za pomoč ljudstvu, ki vas je volilo za poslanca v deželni zbor! Poprašajte svoje volilce, kaj da jih najbolj tlači, ter se trudite za varnost ljudstva, pa ne tako, kakor ste prav liberalno za mehko ravnanje s hudobneži v dežel. zboru govorili pred nekterimi leti. Tako bosta ljudstvu bolj ustregli, kakor da z „mladimi“ v šolskem odboru delate na to, da so dače vedno večje.

Iz Celja, 5. januarja. Naša rokodelska šola, ki je skoz vsa leta, kar so duhovni šole ravnali, obstajala za učence vseh rokodelstev, je še trajala tadi v novem času do letošnjega šolskega leta; a zdaj so po nedeljah šole zaprte, učenci se več ne podučujejo, in zakaj ne? „Ker so že dovolj podučeni v keršanskem nauku, v branji, pisanji in računstvu se prišli rokodelstva učiti?“ Tako se opravičuje nehajstvo v ti reči, v resnici pa je vse drugače. — Prejšnja rokodelska nedeljska šola bila je za učence prava dobrot, posebno dokler so mojstri po postavi tudi dolžni bili